

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Kazakh National Pedagogical University after Abai

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК BULLETIN

**«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№1(63)**

Алматы, 2018

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

ХАБАРШЫ

«Филология ғылымдары» сериясы,
№1(63), 2018

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады

Бас редактор
п.ғ.д., профессор, академик
Б.Ө. Сманов

Бас редактордың орынбасары
ф.ғ.д., профессор **Б.Әбдіғазипұлы**

Ғылыми редакторлар
ф.ғ.д., проф. **С.Ж. Әбішева**
п.ғ.д., доцент **Ж.Т. Дәулетбекова**
ф.ғ.к. **А.Д. Ибраева**

Редакция алқасы:
ф.ғ.д., проф.

У.М. Бахтикреева (Ресей),
PhD докторы, проф.

И.З. Белобровцева (Эстония),
ф.ғ.д., проф.

Ердоған Алтынқайнақ (Түркия),
ф.ғ.д., проф.

А.К. Киклевич (Польша),
ф.ғ.д., проф.

Нефагина Г.Л. (Польша),
магистр, проф.

Нонако Сусуму (Жапония),
п.ғ.д., проф.

Н.И. Ишекеев (Қырғызстан),
п.ғ.д., проф. **Жан Динжиң** (Қытай),
п.ғ.д., проф. **Чан Дин Лам** (Вьетнам),
ф.ғ.к. **Ж.А. Қоқанова**
(жауапты хатшы)

© Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2018

Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат министрлігінде 2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген №10109-Ж

Басуға 28.08.2018 қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 22,5 е.б.т.
Таралымы 300 дана. Тапсырыс 388.

050010, Алматы қаласы,
Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің «Ұлағат» баспасы

М а з м ұ н ы
С о д е р ж а н и е
C o n t e n t

ЕЛБАСЫ ЖОЛДАУЫ ЖӘНЕ БІЛІМ САЯСАТЫ..... 7

ТІЛ БІЛІМІ
ЛИНГВИСТИКА
LINGUISTICS

Аманбаева Г.Ю., Зартер Гайдемари, Шункеева С.А. К вопросу взаимоотношенности понятий «языковая политика», «языковое планирование», «языковая идеология»..... **10**
Amanbayeva G.Yu., Sarter Heidemari, Shunkeyeva S.A. To the question of interference of concepts "language policy", "language planning", "language ideology"..... **11**

Абибуллаева Г.Н. Дүниенің тілдік бейнесіндегі судың культтік сипаты..... **18**
Abibullaeva G.N. The cult nature of water in the linguistic picture of the world..... **18**

Әміржанова Н.С., Үркінбаев С.Ж. Латын графикасына негізделген әліпби: техникалық, лингвистикалық, әдістемелік аспектісі..... **22**
Amirzhanova N.S., Urkinbaev S.Zh. Alphabets based on latin graphics: technical, lonuuski, methodical aspects..... **23**

Балабекова Қ.Ш. Қазақ тіл білімінде құрмалас сөйлем синтаксисінің зерттелу тарихын жүйелеу мәселелері..... **28**
Balabekova K.Sh. Study of the syntax of a complex sentence in kazakh linguistics..... **29**

Жонкешов Б., Ахметұлы Ә. Қытайдағы қазақтар тілінің динамикасындағы тілден тыс факторлар (Тіл-жазу қызмет ережесі)..... **35**
Zhonkeshov B., Akhmetuly A. Extralinguistic factors in the dynamics of the Kazakh language in China (Regulations on work in the field of language and writing)..... **36**

Капанова Д.Е. Ағылшын әдебиетіндегі әйел есімдерінің маңыздылығы..... **41**
Kapanova D.Ye. The importance of women's names in english literature..... **42**

Каржаубаева К.Ж. Қазақстандық тіл саясаты және көптілділік: лингвистикалық тұжырымдар..... **47**
Karzhaubayeva K.Zh. Language policy in Kazakhstan and Multilingualism: linguistic concepts..... **48**

Kozhakhmetova A.S. Press language as an object of Kazakhstani linguistics..... **54**
Қожахметова А.С. БАҚ тілі қазақстандық лингвистикасының нысаны ретінде..... **54**

Мизамхан Б., Езмахунова А.Р. Лексико-семантические особенности китайских сехоуоу (фразеологизмов-недомолвок)..... **57**
Mizamkhan B., Yezmakhunova A. Lexico-semantic features of the Chinese xiehouyu (two-allegorical sayings)..... **58**

Мусатаева М.Ш. Мы родом из советской русистики..... **63**
Mussatayeva M.Sh. We are something from soviet rusisty..... **64**

Казахский национальный
педагогический университет
имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки»,
№1(63), 2018

Выходит с 2000 года.

Периодичность – 4 номера в год

Главный редактор

д.п.н., профессор, академик

Б.У. Сманов

Зам. гл. редактора

д.ф.н., профессор Б.Абдигазинулы

Научные редакторы

д.ф.н., проф. С.Д. Абишева

д.п.н., доцент Ж.Т. Даулетбекова

к.ф.н. А.Д. Ибраева

Редакционная коллегия:

д.ф.н., проф.

У.М. Бахтикиреева (Россия),

доктор Ph(D), проф.

И.З. Белобровцева (Эстония),

д.ф.н., проф.

Ердоган Алтынкайнар (Туркия),

д.ф.н., проф.

А.К. Киклевич (Польша),

д.ф.н., проф.

Г.Л. Нефагина (Польша),

магистр, проф.

Нонако Сусуму (Жапония),

д.п.н., проф.

Н.И. Ишекеев (Кыргызстан),

д.п.н., проф. Жан Динжин (Китай),

д.п.н., проф. Чан Дин Лам (Вьетнам),

к.ф.н. Ж.А. Коканова

(ответ. секретарь)

© Казахский национальный
педагогический университет
имени Абая, 2018

Зарегистрировано в Министерстве
культуры и информации Республики
Казахстан 8 мая 2009 г. №10109-Ж

Подписано в печать 28.08.2018.
Формат 60x84 1/8. Объем 22,5 уч.-
изд.л.

Тираж 300 экз. Заказ 388.

050010, г. Алматы,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат» Казахского
национального педагогического
университета имени Абая

Mussatayeva M.Sh., Nurzhaubayeva M. Contrarian as a sign of «bifurcated» on the contrary of unity.....	67
Мұсатаева М.Ш., Нұржаубаева М.О. Контрарлық бірліктің карама-қарсылыққа бөлінген белгісі ретінде.....	67
Nabidullin A.S. Difference in a perception of time in russian and english linguacultures.....	71
Набидуллин А.С. Ағылшын және орыс лингвомәдениетіндегі уақытты қабылдаудың ерекшеліктері.....	71
Нұрсұлтанқызы Ж. Сәлемдесу әдебінде қолданылатын кинесикалық амалдар.....	75
Nursultankyzy Zh. Kinesic means used in the welcome rite.....	76
Оразова Р., Оңғар Ү.О. Араб тілінде жазылған қазақ елі туралы ғылыми жазба деректер.....	80
Orazova R., Ongar U.O. Scientific data about the Republic of Kazakhstan written in the Arabic language.....	81
Отарбекова Ж.К. Қазақ тіліндегі сөзжасамдық валенттілік жайында.....	84
Otarbekova Zh.K. On the word formation valency of the Kazakh language.....	85
Райхан Бағила. Қытай тіліндегі гендерлік зерттеудің жағдайы және қытай иероглифтеріндегі гендерлік ерекшелік.....	89
Raikhan Bagila. The state of gender researches in Chinese and gender features of Chinese characters.....	90
Рахметова Р.С., Иманғалиева Ж.Б. Көркем шығарма архитектуроникасындағы тыныс белгілерінің қызметі.....	94
Rahmetova R.S., Imangalieva Zh.B. The role of punctuation in the literary text.....	94
Садықбеков Қ.А. Аббас ибн Хамза әс-Сабрани және Китаб әл-Әфғал ескерткіші жайында.....	98
Sadykbekov K.A. About monument of Abbas ibn Hamza ass-Sabrani and Kitab al-Af'al.....	99
Шайбакова Д.Д. Языковые ситуации с плюрицентрическим языком: в поисках модели анализа.....	102
Shaibakova D.D. Language situations with pluricentric language: in search of relevant model.....	103
Fedorova M.A. Origin and development of english phrasal verbs.....	108
Федорова М.А. Ағылшын фразальқ етістіктердің пайда болуы және дамуы.....	108

**Kazakh National Pedagogical
University named after Abai**

BULLETIN

**Series «Philological sciences»
№1(63), 2018**

Editor in chief

doctor of pedag. sc., prof., academician

B.U. Smanov

Deputy Chief Editor

doctor of philology, professor

B.Abdigaziuly

Scientific editors

doctor of philology, professor

S.D. Abisheva

doctor of pedagogical sciences,

assistant professor **Zh.T. Dauletbekova**

candidate of Philology **A.D. Ibrayeva**

The editorial board members:

doctor of Philology, professor

U.M. Bakhtikireeva (Russia),

PhD, professor

I.Z. Belobrovceva (Estonia),

doctor of Philology, professor

Erdogan Altynkainak (Turkey),

doctor of Philology, professor

A.K. Kiklevich (Poland),

doctor of Philology, professor

G.L. Nefagina (Poland),

master, professor

Nonako Susumu (Japan),

doctor of pedagogical sciences,

professor **N.I. Ishekeyev** (Kyrgyzstan),

doctor of ped. sc., professor

Zhan Dingzhing (China),

doctor of pedagogical sciences,

professor **Chan Din Lam** (Vietnam),

candidate of Philology **Zh.A. Kokanova**

(executive secretary)

©**Kazakh National Pedagogical
University named after Abai, 2018**

Registered in the Ministry of Culture
and Information of the Republic of
Kazakhstan 8 May 2009 №10109-Zh/Ж

Signed in print 28.08.2018.

Format 60x84 ¹/₈.

Volume 22,5 teaching and publishing lists

Number of copies 300, Order 388.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13,
KazNPU named after Abai

Publishing House “Ulagat” of the
Kazakh National Pedagogical University
named after Abai

**ӘДЕБИЕТТАНУ
ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ
LITERATURE**

Аскерова У.Т. Скорбь и оптимизм в творчестве Уильяма
Голдинга..... 113
Askerova U.T. Dark and optimism in creativity of William Golding.. 114

Зейналова Т.А. О переводе поэзии Мирза Алекпера Сабира на
английский язык..... 120

Zeynalova T.A. About translation peculiarities of Sabir’s poetry to
english..... 120

Қабылов Ә.Д. Көркем мәтіндегі иронияның стильдік-тілдік
қолданысы туралы..... 124

Kabylov A.D. Style-language applications of irony in the artistic text. 125

Лулудова Е.М. К семиотике интерпретационного пространства:
«Тайная вечеря»..... 129

Luludova E.M. «The lords supper» interpretation space to the
semiotics..... 130

Нурамбаев Ж. Ә.Кекілбаевтың «Шыңырау» повесіндегі уақыт
пен кеңістік..... 133

Nurambaev Zh. A.Kekilbaev the time and space in the novel
«Shunurau»..... 134

Сманов Б.У., Абдимомынов Е.Б. М.Әуезовтің 1920 жылдар-
дағы әңгімелерінің идеялық-тақырыптық сипатын таныту..... 138

Smanov B.U., Abdimomunov E.B. The ideological and thematic
characteristics of the stories of M.Auezov (1920)..... 139

**ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ
ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ И МЕТОДИКИ
PEDAGOGY AND METHODOLOGY PROBLEMS**

Кадырова Г.Р., Маймакова А.Д. Реферат как средство профес-
сионально-ориентированного обучения русскому языку как
неродному студентов-нефилологов..... 144

Kadyrova G.R., Maimakova A.D. Abstract as a means
professionally-oriented training of russian language as a second
language for non-philological students..... 145

Mogilevskaya N.M., Mirzabayeva Zh.K., Jumagulbayeva R.P.
Problematic aspects in work on the language of a text..... 150

Могилевская Н.М., Мирзабаева Ж.К., Джумагульбаева Р.П.
Мәтіннің тілінде жұмыс істеудің проблемалық аспектілері..... 151

Сманов Б.Ө., Жанысбекова Ш.Т. Жаңартылған білім беру
бағдарламасы бойынша қазақ әдебиетін оқытуда интербелсенді
әдістерді қолдану жолдары..... 155

Smanov B.U., Janyshbekova Sh.T. Ways of using interactive
methods at the training of kazakh literature by the presented program. 156

**АУДАРМАТАНУ
ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ
TRANSLATION**

Kulmanova Z.B., Olzhabaeva A.S. Stylistic difficulties in translation.....	161
Құлманова З.Б., Олжабаева А.С. Аудармадағы стилистикалық мәселелер.....	161
Мизамхан Б.М., Таирова Г.А. Отличительные характеристики перевода политического интернет-дискурса.....	165
Mizamkhan B., Tairova G.A. Peculiar features of political internet-discourse translation.....	166
Рсалиева Ж.А. Абай Құнанбаевтың «Сегіз аяқ» өлеңіне талдау...	171
Rsalıyeva Zh.A. Analysis of the poem "Octaves" by Abai Kunanbayev.....	171
БІЗДІҢ АВТОРЛАР	175
НАШИ АВТОРЫ	177
OUR AUTHORS	179

Білім және ғылым саласындағы бақылау Комитеті Алқасының (2003 жылғы 26 маусым №433-3 ж бұйрығы) шешімі негізінде Абай атындағы ҚазҰПУ-нің Хабаршы журналының «Психология» сериясын психология ғылымдары бойынша диссертациялардың негізгі ғылыми нәтижелерін жариялайтын басылымдар тізбесіне енгізілгені туралы хабарлайды.

На основании решения Комитета по контролю в сфере образования и науки (приказ №433-3 ж от 26 июня 2003 г.) Вестник КазНПУ им. Абая, серия «Психология» внесен в перечень изданий для публикаций основных научных результатов диссертаций по психологическим наукам.

On the basis of decision of Committee for control in sphere of education and science (order №433-3 ж from June 26.2003) Bulletin of Abai Kazakh national pedagogical university, series «Psychology» is included into the list of issues to publish the basic scientific results of dissertation of psychological sciences.